

VÝBĚR LEGISLATIVNÍCH AKTUALIT

listopad 2022 – prosinec 2022

ČESKÁ REPUBLIKA

Zákon č. 359/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejím zneužití, ve znění pozdějších předpisů, **upravuje způsob posuzování významné tržní síly a zamezení nekalým obchodním praktikám odběratele s významnou tržní silou v zemědělském a potravinovém řetězci**, náležitosti a formu smlouvy mezi odběratelem s významnou tržní silou a dodavatelem a dozor nad dodržováním tohoto zákona. | účinnost od 1. ledna 2023

Zákonem č. 374/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů dochází jí ke **zprůsnění regulace on-line prodeje, a to především v oblasti uživatelských recenzí, slevových akcí, objednávkového procesu, poskytování návodů ke zboží, reklamačních postupů a řádů, smluv uzavíraných distančním způsobem, zákazu dvojí kvality zboží a povinnosti transparentnosti u on-line tržišť**. Úprava obsahuje také konkrétní nároky obětí nekalých obchodních praktik, a to možnost odstoupit od smlouvy nebo žádat přiměřenou slevu z kupní ceny. Podnikatelům, u kterých bude zjištěno pochybení budou hrozit pokuty až do výše 5 milionů korun a zákaz užívání takových smluv, respektive ujednání. | účinnost od 6. ledna 2023

Více k tomuto tématu i v našem článku – [zde](#).

Zákon č. 382/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů **zakotvuje mechanismus kontrol jako je například kontrola plnění povinných požadavků na hospodaření nebo kontrola minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin**. Novelou je dále upravena žádost, kterou se žádá o poskytnutí dotace. Určuje, jak se s žádostí může žadatel disponovat, co dělat při změně žadatele nebo jak se žádost doručuje. Dále je stanoveno, **jak následně probíhá řízení o udělení dotace – kdo je účastníkem řízení, jaká je lhůta pro vydání rozhodnutí či jak postupovat, pokud nedojde ke splnění podmínek pro udělení dotace kvůli mimořádné okolnosti**. | účinnost od 1. ledna 2023

Nařízení vlády č. 343/2022 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 298/2022 Sb., o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci **rozšiřuje kategorii zákazníků se zastropovanou cenou elektřiny a plynu o právnické osoby, které jsou plně ovládaný státem nebo územně samosprávnými celky a o státní podniky**. Významnou změnou je také úprava způsobu určení ceny při dodávce elektřiny nebo plynu určeným dodavatelem, zejména co se stanoví ceny určené přímo odvozené závislostí na ceně elektřiny nebo plynu. Není nově možné sjednat složku ceny dodávané elektřiny nebo plynu nebo jinou obdobnou platbu v takové výši, která by sama nebo v součtu takových cen nebo plateb přesahovala výši stanovenou v návrhu nařízení vlády. | účinnost od 1. ledna 2023

Zákon č. 366/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, také označován jako tzv. daňový balíček pro rok 2023, novelizuje zákon o dani z přidané hodnoty a zákon o daních z příjmů a k souvisejícím změnám dalších daňových zákonů. Zákonem **dochází k navýšení limitu obratu pro povinnou registraci k DPH z 1 mil. Kč na 2 mil. Kč. V souvislosti se zvýšením hodnoty obratu pro vznik plátcovství obsahuje novela i speciální přechodnou právní úpravu týkající se zákonné registrace a zrušení registrace na žádost plátce. Dále dochází ke změně pravidel pro režim paušální daně, především dochází ke zvýšení limitu pro využívání daně z 1 mil. Kč na 2 mil. Kč.** Nově budou zavedena tři příjmová pásma, na základě kterých pak bude stanovena různá výše paušální daně, resp. v ní obsažených odvodů na sociální a zdravotní pojištění. Novela rovněž zavádí daň z neočekávaných zisků, tzv. „windfall tax“ v rámci některých odvětví. Kromě výše uvedeného dále dochází ke změnám v oblasti podávání kontrolních hlášení, tzv. mimořádných odpisů, nabývání majetku od obce a nemovitých kulturních památek. | účinnost od 1. ledna 2023, kromě ustanovení čl. II bodů 2 až 5 a 8 až 10 – účinnost 25. listopadu 2022

Vyhláška č. 401/2022 Sb., o stanovení výše základních sazeb zahraničního stravného pro rok 2023 stanovuje ve své příloze **základní sazby zahraničního stravného v cizí měně pro rok 2023.** | účinnost od 31. října 2022

Vyhláška č. 354/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 325/2004 Sb., k provedení zákona o ochraně chmele, ve znění vyhlášky č. 179/2012 Sb. reaguje na změny zmocňovacích ustanovení v návaznosti na novelu zákona o ochraně chmele. **Požadavky pro správnou evidenci chmelnic a požadavky na podání žádosti o zařazení chmelnice do evidence chmelnic jsou totiž z vyhlášky přeneseny přímo do zákona o ochraně chmele tak, aby oblast týkající se ověřování chmele a chmelových produktů byla upravena přímo v zákoně, nikoliv jen v předpise nižší právní síly, a tím byl zajištěn soulad s nařízením Komise.** | účinnost od 1. ledna 2023

Vyhláška č. 355/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 295/2015 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o krmivech, ve znění vyhlášky č. 20/2020 Sb. stanovuje **maximální limity křížové kontaminace krmiv léčivý tak, že při nevyhnutelné křížové kontaminaci je maximální povolený obsah léčivé látky v necílovém krmivu stanoven ve výši 1 % dávky léčivé látky v medikovaném krmivu nebo meziprojektu.** | účinnost od 1. ledna 2023

Vyhláška č. 386/2022 Sb., o množitelských porostech a rozmnožovacím materiálu chmele, révy a okrasných druhů a jeho uvádění do oběhu **upravuje uznávání množitelských porostů a rozmnožovacího materiálu chmele a révy a jejich uvádění do oběhu. Stanovuje kategorie a počty generací rozmnožovacího materiálu chmele a révy a jejich označování, podmínky na vlastnosti pozemku a půdy, popřípadě substrátu.** Dále se zabývá dalšími souvisejícími záležitostmi jako jsou termíny pro podání žádosti o uznání množitelského prostoru a rozmnožovacího materiálu či postupy při hodnocení množitelských prostorů nebo způsoby vedení evidence při výrobě rozmnožovacího materiálu. | účinnost od 1. ledna 2023

Vyhláškou č. 387/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 218/2019 Sb., o výčtu metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd, ve znění pozdějších předpisů **se mění protokoly pro zkoušení některých odrůd druhů zemědělských rostlin a druhů zeleniny.** Seznam protokolů pro zkoušky odlišnosti, uniformity a stálosti odrůd zemědělských druhů se nachází v tabulkách v přílohách této vyhlášky. | účinnost od 1. ledna 2023

Vyhláška č. 353/2022 Sb., kterou se mění vyhláška č. 389/2017 Sb., o stanovení výše paušálních částek nákladů veterinárních kontrol spojených s dovozem nebo vývozem, ve znění pozdějších předpisů **stanovuje ve své příloze náklady spojené s prováděním pohraniční veterinární kontroly, které vznikají dovozci ve spojení s pohraniční veterinární kontrolou.** | účinnost od 1. ledna 2023

Zákon č. 375/2022 Sb., o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro v návaznosti na nařízení Evropského parlamentu a Rady EU **upravuje zacházení s diagnostickými zdravotnickými prostředky in vitro a jejich příslušenstvím.** Zákona zcela nahrazuje dosavadní úpravu zdravotnických prostředků in vitro obsaženou dosud v zákoně č. 268/2014 Sb. Také upravuje **působnost správních orgánů při výkonu státní správy v oblasti zdravotnických prostředků a diagnostických zdravotnických prostředků in vitro, doplňuje pravidla ohledně těchto prostředků, upravuje Informační systém zdravotnických prostředků a upravuje předepisování a výdej zdravotnických prostředků a diagnostických zdravotnických prostředků in vitro, jejich používání a podmínky jejich servisu.** | účinnost od 22. prosince 2022

Vyhláška č. 377/2022 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o zdravotnických prostředcích a diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro vyhláška **upravuje náležitosti týkající se klinických zkoušek jako např. náležitosti ohlášení závažné nepříznivé události v průběhu jiné klinické zkoušky.** Vyhláška dále upravuje požadavky pro skladovací praxi, seznam prostředků, které mohou být vydány jen na lékařský předpis, podmínky pro vydávání eReceptu a obsah nutné související dokumentace. | účinnost od 22. prosince 2022

EVROPSKÁ UNIE

Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2399 ze dne 23. listopadu 2022, kterým se zřizuje jednotný portál Evropské unie pro oblast celnictví a mění nařízení (EU) č. 952/2013 se **zřizuje jednotný portál Evropské unie pro oblast celnictví, který poskytuje integrovaný soubor interoperabilních elektronických služeb na úrovni Unie a jednotlivých států prostřednictvím jednotného celního portálu Evropské unie pro výměnu certifikátů s cílem podpořit interakci a zlepšit výměnu informací mezi vnitrostátními jednotnými portály pro oblast celnictví** a necelními systémy Unie uvedenými v příloze. Nařízení stanovuje pravidla pro vnitrostátní jednotné portály pro oblast celnictví a pravidla týkající se digitální správní spolupráce a sdílení informací prostřednictvím interoperabilních souborů údajů v rámci jednotného portálu EU pro oblast celnictví. | platnost od 12. prosince 2022

Prováděcí směrnice Komise (EU) 2022/2438 ze dne 12. prosince 2022, kterou se mění směrnice 93/49/EHS a prováděcí směrnice 2014/98/EU, pokud jde o regulované nekaranténní škodlivé organismy pro Unii na rozmnožovacím materiálu okrasných rostlin, rozmnožovacím materiálu ovocných rostlin a ovocných rostlinách určených k produkci ovoce **zařazuje mezi škodlivé organismy na rozmnožovacím materiálu okrasných rostlin, rozmnožovacím materiálu ovocných rostlin a ovocných rostlinách určených k produkci ovoce některé nové organismy.** | platnost od 2. ledna 2022

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2022/2418 ze dne 9. prosince 2022, kterým se mění nařízení (ES) č. 333/2007, pokud jde o metody analýzy pro kontrolu obsahu stopových prvků a kontaminujících látek z výroby v potravinách **mění přílohu nařízení č. 333/2007 tak, že ji dává do souladu s pokyny referenční laboratoře Evropské unie pro odhad meze detekce a meze stanovitelnosti pro měření v oblasti kontaminujících látek v krmivech a potravinách.** | platnost od 1. ledna 2023

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2379 ze dne 23. listopadu 2022 o statistice zemědělských vstupů a výstupů, změně nařízení Komise (ES) č. 617/2008 a zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1165/2008, (ES) č. 543/2009 a (ES) č. 1185/2009 a směrnice Rady 96/16/ES **stanovuje integrovaný rámec pro souhrnnou evropskou statistiku, která se týká vstupů a výstupů zemědělských činností, jakož i použití těchto výstupů jako meziproductů v zemědělství a rovněž jejich sběru a zpracování.** Nařízení určuje například požadavky na pokrytí či požadavky na pravidelné předávání údajů, kde vyjmenovává, jaké oblasti a témata statistika pokrývá, dále referenční období nebo taky požadavky na kvalitu a podávání zpráv o kvalitě. | platnost od 27. prosince 2022, použije se od 1. ledna 2025

Nařízení Komise (EU) 2022/2340 ze dne 30. listopadu 2022, kterým se mění příloha III nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1925/2006, pokud jde o extrakty ze zeleného čaje obsahující (-)-epigallokatechin-3-gallát **vkládá do přílohy III nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1925/2006 novou položku, která podléhá omezení, a to extrakty ze zeleného čaje obsahující (-)-epigallokatechin-3-gallát.** Potravin, které nejsou v souladu s tímto nařízením, mohou zůstat na trhu do 21. června 2023. | platnost od 21. prosince 2022

VÝBĚR Z PUBLIKOVANÉ JUDIKATURY

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 496/2022 ze dne 23. srpna 2022 zabývající se **platností dohody o neplaceném pracovním volnu z důvodu existence objektivních překážek na straně zaměstnavatele**

„Podle ustanovení § 4a odst. 4 zák. práce vzdá-li se zaměstnanec práva, které mu tento zákon, kolektivní smlouva nebo vnitřní předpis poskytuje, nepřihlíží se k tomu. Toto (obecné) zákonné ustanovení je pak (mimo jiné též ve vztahu k právu zaměstnance na mzdu, plat, odměnu z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a jejich náhrady) dále konkretizováno ustanovením § 346c zák. práce, podle něhož zaměstnanec nemůže zaměstnavatele zprostit povinnosti poskytnout mu mzdu, plat, odměnu z dohody a jejich náhrady, odstupné, odměnu za pracovní pohotovost a náhradu výdajů příslušejících zaměstnanci v souvislosti s výkonem práce. Od úpravy uvedené v ustanovení § 346c zák. práce se přitom nelze odchýlit. O kogentní povaze této právní normy svědčí též ustanovení § 346e zák. práce upravující důsledky odklonu od ustanovení § 346c zák. práce, podle něhož odchýlí-li se smluvní strany od úpravy uvedené v § 346b až 346d zák. práce, nepřihlíží se k tomu (zákaz uvedený v ustanovení § 346c zák. práce ve spojení s ustanovením § 346e zák. práce je třeba považovat za výslovný zákaz odchýlného ujednání ve smyslu ustanovení § 1 odst. 2 o. z.).“

„Vzhledem k výše uvedenému je tedy třeba uzavřít, že k ujednání, jímž zaměstnanec zproští zaměstnavatele povinnosti poskytnout mu náhradu mzdy nebo platu za období, v němž zaměstnanec nemůže konat práci pro překážky v práci na straně zaměstnavatele a za které mu z tohoto důvodu přísluší náhrada mzdy nebo platu, se nepřihlíží.“

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 1701/2022 ze dne 30. srpna 2022 zabývající se **otázkou rozvázání pracovního poměru výpovědi podle ustanovení § 52 písm. c) zák. práce se zaměstnancem, se kterým již dříve zaměstnavatel neplatně rozvázal pracovní poměr výpovědi z pracovního poměru z důvodu organizačních změn**

„Pro výpověď z pracovního poměru podle ustanovení § 52 písm. c) zák. práce je současně charakteristické, že zaměstnavatel i nadále může (objektivně vzato) zaměstnanci přidělovat práci podle pracovní smlouvy (v důsledku rozhodnutí o změně úkolů zaměstnavatele, jeho technického vybavení, o snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivnosti práce nebo jiných organizačních změnách zaměstnavatel neztrácí možnost přidělovat zaměstnanci práci, kterou pro něj dosud konal), avšak jeho práce není (vůbec nebo v původním rozsahu) pro zaměstnavatele v dalším období potřebná, neboť se stal nadbytečným vzhledem k rozhodnutí o změně úkolů zaměstnavatele, technického vybavení, o snížení stavu zaměstnanců za účelem zvýšení efektivnosti práce nebo o jiných organizačních změnách. Zákon uvedeným způsobem zaměstnavateli umožňuje, aby reguloval počet svých zaměstnanců a jejich kvalifikační složení tak, aby zaměstnával jen takový počet zaměstnanců a v takovém kvalifikačním složení, jak odpovídá jeho potřebám [...]“

„Uvedené podmínky rozvázání pracovního poměru podle ustanovení § 52 písm. c) zák. práce, jak jsou výše vyloženy v ustálené soudní judikatuře, se nepochybně vztahují i na zaměstnance, se kterým byl již dříve neplatně rozvázán pracovní poměr, a tedy i na žalobce.“

„V projednávané věci žalovaná přijala dne 28.5.2020 za účelem zvýšení efektivnosti práce a optimalizace mzdových nákladů rozhodnutí o organizační změně, která spočívala ve snížení stavu zaměstnanců v rámci obchodního oddělení žalované v Praze, v němž byl žalobce nadále (po určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru) zařazen, na 3 zaměstnance, a přebývajících pracovní místa byla zrušena. [...] Byl-li jako nadbytečný vybrán žalobce (práce více než 3 obchodních zástupců či manažerů nebyla pro žalovanou v dalším období potřebná), pak je namístě závěr, že je tu příčinná souvislost mezi nadbytečností žalobce a přijatou organizační změnou, tj. že se žalobce stal právě v důsledku takového rozhodnutí (jeho realizací u žalované) nadbytečným. Okolnost, že žalobce fakticky od listopadu 2012 nevykonával u žalované práci obchodního zástupce a že tuto práci místo něho vykonával K. U. přijatý po okamžitém zrušení pracovního poměru žalobce, není podstatná. Rozhodující zde je, že žalovaná byla po skončení sporu o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru (i po skončení sporu o neplatnost výpovědi dané žalobci dne 27. 6. 2014) povinna zase žalobci tuto práci přidělovat [§ 38 odst. 1 písm. a) zák. práce], přestože jeho práce nebyla pro žalovanou v dalším období potřebná.“

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 209/2021, ze dne 15. září 2022, zabývající se **otázkou výpovědi z důvodu nesplnění požadavku pro řádný výkon práce spočívajících v dosažení určitého stupně fyzické zdatnosti v důsledku pracovního úrazu zaměstnance**

„Odpovědnost za škodu při pracovním úrazu je – jak též správně uvádí dovolatel – tzv. objektivní odpovědností; zaměstnavatel odpovídá za samotný výsledek (za škodu), aniž je uvažováno jeho zavinění, a nevyžaduje se ani porušení právní povinnosti z jeho strany (srov. též § 269 odst. 4 zák. práce, resp. § 366 odst. 4 ZP).“

„Nelze tedy souhlasit s argumentací dovolatele, že v případě objektivní odpovědnosti zaměstnavatele za pracovní úraz zaměstnance „je zavinění zaměstnavatele presumováno“, neboť – jak z uvedeného vyplývá – při tomto druhu odpovědnosti za škodu není zavinění uvažováno, jedná se o odpovědnost za výsledek.“

„[...] zaměstnanec ve smyslu ustanovení § 52 písm. f) zák. práce nesplňuje požadavky pro řádný výkon práce jen tehdy, je-li dána absence kvality požadovaných skutečností po delší dobu. Tato podmínka se nepochybně vztahuje též na v řízení posuzovaný požadavek spočívající v dosažení určitého stupně fyzické zdatnosti zaměstnance. Jen dočasná zdravotní indispozice způsobující, že zaměstnanec po přechodnou dobu požadované fyzické zdatnosti nedosahuje, proto závěr o nesplňování požadavku pro řádný výkon práce neopodstatňuje. V souladu s tím také vnitřní předpis žalované (směrnice č. 1/2012), upravující vykonávání

zkoušek fyzické způsobilosti zaměstnanců zařazených do hasičského záchranného sboru, zaměstnanci, kterému zdravotní důvody znemožňují absolvovat přezkoušení fyzické způsobilosti, umožňuje písemně požádat o odklad zkoušky. Ze skutečnosti, že zaměstnanec, kterému přechodná zdravotní indispozice úspěšné vykonání zkoušky znemožnila, o odklad zkoušky nepožádal (ať již proto, že o této možnosti nevěděl, nebo proto, že se mylně domníval, že přes zdravotní problémy zkoušku úspěšně vykoná), nelze tudíž dovozovat, že tento zaměstnanec stanovený požadavek pro řádný výkon práce nespĺňuje. Podstatné totiž nadále je, zda absence požadované fyzické zdatnosti je dána po delší dobu. Prokáže-li proto zaměstnanec (byť dodatečně až po neúspěšném vykonání zkoušky), že důvodem jeho neúspěchu byly zdravotní důvody, které mu po přechodnou dobu úspěšné vykonání zkoušky znemožňovaly (a způsobovaly, že po tuto přechodnou dobu požadované fyzické zdatnosti nedosahoval), nelze na nespĺnění uvedeného požadavku usuzovat.“

Mgr. Jakub Málek – malek@plegal.cz

Mgr. Tereza Dvořáková – dvorakova@plegal.cz

ODEBÍREJTE NÁŠ PRAVIDELNÝ MĚSÍČNÍ NEWSLETTER

Navštivte naši stránku www.peytonlegal.cz/clanky a v její spodní části se přihlaste k odběru našeho pravidelného měsíčního newsletteru plného zajímavých článků a právních aktualit.

PEYTON legal NA WEBU A SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

Navštivte naše webové stránky na www.peytonlegal.cz, na kterých naleznete novinky z naší kanceláře, publikované články a dozvíte se podrobné informace o celém týmu, poskytovaných službách a další zajímavosti o činnosti kanceláře. Jsme i na [LinkedIn](#) a [Facebook](#).

